

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

03 noiembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție, în următoarea componență:

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Cobzac Elena

Toma Nadejda

Țurcan Anatolie

Boico Victor

judecând, fără citarea părților, recursul în anulare, declarat de Adjunctul Procurorului General, Roșioru Mircea, prin care se solicită casarea sentinței Tribunalului militar de Gardă nr. 73 al Diviziunii de Pușcași Stalingrad din 16 iulie 1944, în cauza penală privindu-l pe

Osadcii Andronic Xxxxx, născut în anul xxxxx, originar și domiciliat la data examinării dosarului în s. Xxxxx r-l Xxxxx, RSSM.

Termenul de examinare a cauzei:

20 august 2020 - 03 noiembrie 2020

în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Tribunalului militar de Gardă nr. 73 al Diviziunii de Pușcași Stalingrad din 16 iulie 1944, **Osadcii Andronic Xxxxx**, a fost condamnat în baza art. 54-1 „a” Cod penal al RSSU, la 10 ani privațiune de libertate, cu interdicție în drepturi pe un termen de 5 ani, fără confiscarea averii personale.

2. Potrivit sentinței, s-a stabilit că Osadcii Andronic, a fost declarat vinovat și condamnat pentru faptul că, locuind pe teritoriul temporar ocupat de trupele româno-germane, benevol a mers la slujbă la jandarmeria română, a participat la întocmirea materialelor calomniatoare în privința a 11 persoane - activiști sovietici și comuniști, bătea muncitorii sovietici, le confisca vitele.

În cadrul ședinței de judecată, inculpatul Osadcii Andronic, a declarat că în 1916 i-a decedat mama, iar peste 2 ani și tata și el a rămas orfan împreună cu 3 surori. În anul 1929 a fost înființat colhozul în satul lor și a activat acolo până în 1941. Odată cu ocuparea teritoriului de către români, el și încă 6 persoane au fost aleși în calitate de polițiști. El, a fost arestat pentru 3 zile pentru faptul că nu a

îndeplinit corespunzător obligațiile de colectare a impozitelor, a fost bătut și concediat. Ulterior, a activat în gospodăria lui. După investirea în funcție a noului primar, din nou i s-a propus să activeze ca polițist și a acceptat, dar a fost și de acea dată concediat pentru neîndeplinirea atribuțiilor de serviciu. A participat la lovirea mai multor persoane din motiv că nu munceau sau că aplicau violența. A participat la confiscarea unor animale domestice. În 1944, a fost mobilizat în cadrul Armatei Roșii.

3. Adjunctul Procurorului General, Roșioru Mircea, a declarat recurs în anulare invocând prevederile 453 alin. (1) Cod de procedură penală, prin care solicită casarea sentinței sus nominalizate, cu încetarea procesului penal și reabilitarea lui Osadcii Andronic, pe motiv că la materialele dosarului nu se conțin probe suficiente ce ar confirma că, Osadcii Andronic, prin acțiunile sale, a prejudiciat potențialul militar, independența statală sau inviolabilitatea teritorială a URSS, așa cum prevede dispoziția art. 54-1 „a” Cod penal al RSSU – trădare de patrie.

Instanța de judecată a încălcat în mod flagrant dreptul inculpatului la apărare, examinând cauza penală în lipsa apărătorului, a cărui participare în cazul dat era obligatorie.

Sentința de condamnare a fost pronunțată fără a ține cont de declarațiile inculpatului, precum și a martorilor.

Astfel, condamnarea lui Osadcii Andronic, pentru trădare de patrie constituie un viciu fundamental comis în cadrul procedurii precedente, care a afectat hotărârea pronunțată, întrucât a fost încălcat dreptul inculpatului la un proces echitabil. În consecință, hotărârea judecătorească în cauză, urmează a fi casată, cu încetarea procesului penal în privința lui Osadcii Andronic, în temeiul art. 391 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, deoarece există circumstanțe care exclud tragerea persoanei la răspundere penală.

Prin urmare, inculpatul Osadcii Andronic, în conformitate cu art. 3 al Legii 1225-XII din 08 decembrie 1992 privind reabilitarea victimelor represiunilor politice, urmează a fi reabilitat.

4. Judecând argumentele recursului în anulare în raport cu actele cauzei, Colegiul penal lărgit concluzionează că, acesta urmează a fi admis cu casarea hotărârii judecătorești atacate, încetarea procesului penal și reabilitarea condamnatului, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 452 alin. (1), coroborat cu art. 453 alin. (1) Cod de procedură penală, Procurorul General și adjuncții lui, pot declara la Curtea Supremă de Justiție recurs în anulare împotriva hotărârii judecătorești irevocabile după epuizarea căilor ordinare de atac. Hotărârile irevocabile pot fi atacate cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea atacată.

De asemenea, Colegiul penal menționează că, la 30 decembrie 1992 a intrat în vigoare Legea nr. 1225-XII din 08 decembrie 1992 privind reabilitarea victimelor represiunilor politice.

Conform art. 3 lit. a) din Legea Republicii Moldova privind reabilitarea victimelor represiunilor politice din 08 decembrie 1992, sunt declarate nevinovate și urmează a fi reabilitate în fața societății și reintegrate în drepturi, indiferent de locul de trai în prezent, toate persoanele care, în perioada dintre 7 noiembrie 1917 și 23 iunie 1990, au fost supuse represiunilor politice pe teritoriul actualei Republici Moldova, precum și pe teritoriul altui stat, inclusiv cele care au fost condamnate pentru "*tradare de patrie*".

În temeiul celor constatate și prevederilor art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. b) Cod de procedură penală, Colegiul penal constată prezența în speță a motivelor întemeiate pentru a interveni în hotărârea judecătorească irevocabilă de condamnare a lui Osadcii Andronic, în baza art. 54-1 „a” Cod penal al RSSU, a o casa și în temeiul prevederilor art. 391 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, a înceta procesul penal pe motiv că există circumstanțe care exclud tragerea persoanei la răspundere penală, prin urmare și reabilitarea condamnatului.

Ținând cont de cele menționate supra, Colegiul penal lărgit conchide că recursul în anulare declarat este întemeiat și urmează a fi admis.

5. În conformitate cu art. art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. b), 453 alin. (1), 457 alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal

D E C I D E:

Se admite recursul în anulare declarat de Adjunctul Procurorului General, Roșioru Mircea, se casează sentința Tribunalului militar de Gardă nr. 73 al Diviziunii de Pușcași Stalingrad din 16 iulie 1944, în privința condamnării lui **Osadcii Andronic Xxxxx**, în baza art. 54-1 „a” Cod penal al RSSU, cu încetarea procesului penal pe motiv că există circumstanțe care exclud tragerea persoanei la răspundere penală și dispune reabilitarea acestuia în fața societății, și reintegrarea în drepturi în conformitate cu Legea Republicii Moldova din 08 decembrie 1992 privind reabilitarea victimelor represiunilor politice.

Decizia este irevocabilă.

Decizia pronunțată integral la data de 03 noiembrie 2020.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecător

Cobzac Elena

Judecător

Toma Nadejda

Judecător

Țurcan Anatolie

Judecător

Boico Victor